

توافق ایران و ترکمنستان برای تکمیل خط سوم انتقال برق دو کشور

در جریان دیدار وزیر نیروی جمهوری اسلامی ایران با وزیر امور خارجه ترکمنستان، دو طرف بر ضرورت تسریع در تکمیل خط سوم انتقال برق مشهد-ماری تأکید کردند. عباس علی آبادی، وزیر نیروی جمهوری اسلامی ایران در دیداری با رشید مردوف، وزیر امور خارجه ترکمنستان، بر ضرورت گسترش همکاری های دوجانبه در حوزه های آب، انرژی و انتقال دانش فنی تأکید کرد.

وعده افتتاح دومدرسه در هفته با پویش «با من»

دبستان ۶ کلاسه رضوی با اعتبار ۹ میلیارد تومانی در اسماعیل آباد با متراژ زمین ۲ هزار و ۵۰۰ مترمربع و مشارکت خیران و اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، روز گذشته به بهره برداری رسید. سیدحسن حسینی، فرماندارمشهد در آیین بهره برداری از یک مدرسه ۶ کلاسه در اسماعیل آباد، اظهار کرد: باپویش «با من» قطعاً هر هفته شاهد افتتاح دومدرسه خواهیم بود.

یادداشت

پاسخ علمی به تأثیر محیط بر تجربه عمیق زیارت

سید مصطفی فاطمی نسب | در شماره قبل به مقدمات و ملزومات تحقق سیاست گذاری لایه ای زیارت متعالی پرداخته و عنوان شد چهار عامل :
استاد به پژوهش های معتبر حوزوی زیارت، استفاده از متخصصان علوم انسانی در تولید مضافات زیارت (مانند اقتصاد زیارت و شهر زیارتی)، استفاده از کارشناسان اجرایی و نخبگان سازمانی در طراحی عملیاتی و توجه به رفت و برگشت نظریه و عمل از جمله ملاحظات سیاست گذاری حوزه زیارت به شمار می روند.
با توجه به این نکته که در بخش های گذشته با استناد به منابع دینی و روایی تعریفی از زیارت ارائه شد، در شماره های آینده بیشتر به مضافات زیارت خواهیم پرداخت.

مفهوم کلیدی و زیربنایی زیارت در تعریف بدست آمده «عهد» است و طبیعتاً همین مفهوم بر بنیای باید در مضافات زیارت هم دال مرکزی گفتمان اقتصاد، شهر و فرهنگ زیارت باشد.

■ شهر، مقدمه زیارت

شهر هم مقدمه عهد، هم تقویت کننده و هم تثبیت کننده آن است. مقدمه آن است از این نظر که اساساً محیط بر زیارت است و در تحقق عمل زیارت با هر معنایی به طور مستقیم اثرگذار است؛ یعنی زائر پیش از آنکه به حرم مطهر برسد، لاجرم باید از شهر عبور کند و در این عبور، شهر در تقویت یا تضعیف حس و حال زیارت او اثرگذار است. از زمان تصمیم بر زیارت تا هنگام مشاهده حرم مطهر، زائر در عالم درون و افکار خود در یک فرایند عصبی و روان شناسانه (فارغ از اینکه چه معنایی از زیارت در ذهن دارد و از امام(ع) چه می خواهد) مدام در حال تخلیه هیجانات اضافی و افکار مزاحم برای تمرکز بر عالم درون و خلوت با امام(ع) است.

کار شهر این است که دست کم با مسیرهای منتهی به حرم منور این آمادگی را مهیا و تقویت کند. هرچه نزدیک تر به حرم، این آرامش و حس حضور باید بیشتر و بیشتر شود.

■ فرایند عصبی در تجربه عمیق زیارت

فلسفه این آرامش و خلوت بودن محیط زیارت، نه یک سنت تاریخی یا علاقه ذوقی، بلکه موضوعی کاملاً علمی است. توضیح اینکه مغز مادائاً سه بعدی فکر می کند. ما دنیا را نه فقط با چشم؛ بلکه با ترکیب چشم، حس بدن و حافظه فضایی درک می کنیم. از این رو وقتی وارد فضایی می شویم، مغز با استفاده از سیستم بینایی سیستم لامسه و حس حرکت و سیستم ترکیب، یک نقشه ذهنی از آن فضای می سازد. در این شرایط وقتی وارد یک محیط شلوغ و پر از محرک (ویرتین های تجاری، تابلوهای رنگی، بوی ساندویچ و...) می شویم، مغز وارد حالت پراکندگی توجه شده و از تفکر درونی و خوداندیشی که مقدمه حس و حال زیارت است، باز می ماند.

در حالی که وقتی در فضایی خلوت و آرام قدم می زنیم، محرک های مغز از پردازش داده های اطراف (داده های دیداری، بویایی و شنیداری) آزاد شده و در این حالت شبکه پیش فرض مغز موسوم به «DMN» فعال می شود. این شبکه در مغز هنگامی فعال خواهد شد که مابه درون خود بنگریم و درگیر پردازش های بیرونی و چندبعدی نباشیم. قسمت جالب ماجرا این است که شبکه DMN همبستگی معکوسی با شبکه های توجه Attention Networks دارد؛ یعنی وقتی یکی روشن بشود، دیگری خاموش خواهد شد؛ چرا که وقتی شبکه توجه فعال بشود، مغز بر دنیای بیرون متمرکز می شود و شروع به اسکن کردن دنیای بیرون می کند؛ به طور مثال ترافیک، آدم ها، مغازه ها و در این حالت از دنیای درون و خوداندیشی غافل می شود. برعکس وقتی شبکه توجه غیرفعال شود، ذهن آزاد می شود و شروع می کند به فکر کردن درباره خود، معنای زندگی، دعا و مراقبه و در این حالت است که می تواند امر قدسی زیارت را درک و فهم کند؛ چرا که فعل زیارت نیز از جنس درون نگری و تفکر درباره غایت و اهداف زندگی است.

با این مقدمات اگر فضای دور حرم مطهر و مسیرهای زیارتی منتهی به آن، لبریز از مغازه و بازار باشد، شبکه های مغزی که باید وارد حالت دعا و تأمل شوند، درگیر «پردازش خرید، قیمت، رنگ و بو» می شوند و بخش منطقی و حسی مغز افعال می کنند. با فعال شدن این بخش، شبکه «دی ام ان» غیرفعال شده و عملاً امکان تجربه عمیق زیارت از زائر گرفته می شود.

علم روز دنیا ثابت کرده مغز انسان برای تأمل، دعا و ارتباط معنوی به «خلوت حس فضایی» نیاز دارد؛ محیطی که محرک هایش کم، الگوهایش منظم و فضایی حرکتی آزاد و آرام داشته باشد.

فضاهای شهری شهر زیارتی باید مقدمه ساز این توجه و حس حضور و در یک کلام آداب زیارت باشد. حتی می توان گفت آداب زیارت فقط محدود به شخص زائر نیست و محیط زیارتی و شهر هم باید آداب خاص زیارت را دارا باشند؛ آدابی که یکی از مهم ترین و اولیه ترین آن ها نبود اختلال در حس و حال زیارت زائر در مسیرهای منتهی به حرم مطهر رضوی و خضوع شهر نسبت به امام(ع) است.

خبر

برنامه ریزی برای اجرای آثار فاخر هنری در مشهد با حضور هنرمندان متعهد

سیدحسن حسینی، فرماندار شهرستان مشهد در دیدار سالار عقیلی، خولنده بر جسته و هنرمند ملی کشور بر ضرورت فراهم سازی بستری مناسب برای اجرای برنامه های هنری فاخر با حفظ شأن و هویت فرهنگی شهر مشهد تأکید کرد.

سالار عقیلی نیز با ابراز علاقه به اجرای برنامه در مشهد مقدس، با اشاره به آمادگی خود برای اجرای برنامه هایی متناسب با فضای معنوی مشهد گفت: «همواره علاقه داشته ام در فضایی که سرشار از نور و برکت حضور حضرت(رضاع) است، اجرایی در شأن مردم این شهر داشته باشم و خوشحال می شوم این مسیر به شکل هدفمندو سازمان یافته دنبال شود».

بازدید هیئت تجاری و اقتصادی چینی از منطقه ویژه اقتصادی سرخس

به گزارش آستان نیوز، محمدرضا رجبی مقدم، مدیرعامل مؤسسه منطقه ویژه اقتصادی سرخس در نشستی با هیئتی از سرمایه گذاران بخش خصوصی کشور چین ضمن معرفی پروژه های جاری و برنامه های آتی گفت: نسبت به جذب مشارکت های خارجی و تأمین زمینه های مناسب برای ورود سرمایه گذاران چینی به این پروژه ها، اعلام آمادگی شد. سرمایه گذاران چینی نیز آمادگی خود را برای آغاز همکاری های اجرایی، اعلام کردند.

مراسم خود جوش عزاداری سالگرد شهادت شهید جمهور در روستای بهار برگزار شد

ساده و صمیمی مثل بهار

تأکید آذرباش

بی کف بن جلا دادند. پیرمرد مداح شعر در وصف شهید رئیسی را این گونه به پایان رساند: «مژده صبحی گل باغ خراسانی شهید» و سپس روحانی مسجد در وصف مقام شهدا نکاتی را مطرح و دل اهالی را با ذکر توسل به حضرت رضا(ع) هوایی کرد. دختران نوجوان شعرهایی در وصف شهید خدمت خواندند.

با حضور خانواده شهدای روستا همزمان با مداحی، محل حضور شهید رئیسی در مزار شهدا گلباران شد. پس از این مراسم، اهالی روستا نماز مغرب و عشا را اقامه کردند و بر خوان نعمت متبرک حضرت ابوالفضل(ع) در مسجد روستا پذیرایی شدند.

دقیقاً ۱۶ اسفند ماه ۱۳۹۷ بود که در قاب خاطرات مردم روستای بهار، حضور شهید آیت الله رئیسی ثبت شد و در ادامه آن حضور، دو مادر صاحبخانه شدند و اتفاق های خوبی برای مردم روستا رقم خورد. ساعت ۴:۳۰ عصر دیروز مردم روستای بهار در محوطه بیرونی مسجد حضرت ابوالفضل(ع) جمع شدند تا مراسم را آغاز کنند، پسران کم سن و سال و جوانان روستا پرچم های سیاه عزا و بیرق ها را از مسجد بیرون آوردند تا پیشاپیش جمعیت حرکت کنند. کم کم جمعیت بیشتر شد و خانم ها پر رنگ تر به دسته عزا پیوستند و همه به سمت گلزار شهدای روستا حرکت کردند.

گلزار شهدا نخستین مقصد شهید آیت الله رئیسی در زمان ورود به روستای بهار بود و این حرکت بیش از همه تجدید یاد و خاطره آن روز به یاد ماندنی و تجدید عهد با شهدای روستا بود.

مردمی که با حضور شهید جمهور در جایگاه تولیت آستان قدس، عطر خدمت را با تمام وجود استشمام کرده بودند، حالا در سالگرد شهادت خادم الرضا(ع)؛ عزیزی که با تواضع بالایش روی فرش خانه کاهگلی بی بی فاطمه نشسته و درد دل روستاییان را با جان و دل شنیده بود، اشک ریختند و دل را با روضه شهید

جمع می شوند تا دین خود را به او، با یادش ادا کنند. در شهر مشهد که زادگاه شهید رئیسی است، مراسم مردمی رنگ و بوی دیگری دارد؛ در صبح جمعه ای که گذشت، هیئت رزمندگان اسلام شمال مشهد با همکاری مسجد امام رضا(ع) طیرسی شمالی ۴ مراسم بزرگداشت شهدای خدمت را در حسینه شهید سردار سلیمانی آرامستان بهشت رضا(ع) برگزار کرد. در شهرک طرق مشهد نیز امشب با حضور همه هیئت ها و تشکل های مردمی محله، مراسم بزرگداشت شهدای خدمت در مسجد امام حسین(ع) برگزار و به نیابت از شهدای خدمت ۲۰۰ بسته معیشتی میان مردم نیازمند محله توزیع می شود. اهالی محله خواجه ربیع نیز قرار است در کنار برپایی ایستگاه صلواتی، شب جمعه پس از نماز مغرب و عشا در مسجد امام صادق(ع) دور هم جمع شوند و با برپایی ذکر مصیبت و عزاداری، بزرگداشتی برای شهدای پرواز اردیبهشت برگزار کنند. عصر روز گذشته مردم روستای بهار هم مراسم سالگرد شهدای خدمت را به یاد آخرین روز خدمت شهید رئیسی در مقام تولیت آستان قدس رضوی که با سفرش به روستای بهار همزمان شده بود، در گلزار شهدای این روستا برگزار کردند.

فریده خسروی | سال گذشته در چنین روزهایی بود که همه مردم ایران دست به دعا برداشتند و امیدوار بودند رئیس جمهور و همراهانش در آن بالگرد فقط مجروح شده باشند؛ اما تقدیر به گونه ای دیگر رقم خورد و در صبح ۳۱ اردیبهشت همزمان با روز میلاد امام رضا(ع)، خبر پیدا شدن پیکرهای شهدای خدمت در ارتفاعات ورزقان روی خروجی خبرگزاری ها رفت و رخت عزا بر تن مردم ایران کرد.

حال و هوای پیرزنی که تولیت شهید آستان قدس رضوی در آخرین روز خدمت خود به منزلش رفته بود

دلتنگی های «کبلایی فاطمه» برای شهید جمهور

تکمیل آن خانه ها، دو پیرزن روستا که یکی از آن ها مدتی است به رحمت خدا رفته، ساکن آن خانه ها می شوند. بی بی فاطمه در منزل جدیدش و

نور آفتاب از دیوارهای کاهگلی و درزهای آن به صورتی می خورد... خود بی بی از «آب چکه» های خانه شاکی بود؛

خانمی که پنج فرزند دارد و سرپرست خانواده است هم در همسایگی بی بی به جای پیرزن فوت کرده زندگی می کند. بی بی صد و اندی ساله این روستا قاب عکس

اما به اینکه فقط منزلش ترمیم شود، رضایت داشت. روایت اهالی روستا اما از اصرار سید محرومان برای ساخت منزل جدید حکایت دارد و بدین گونه در آخرین بازدید تولیت شهید آستان قدس رضوی از این روستا، دستور ساخت دو واحد مسکونی در زمین های وقفی مسجد داده می شود و پس از

خسروی | مهربانی از لحن کلامش پیداست. سالم است؛ اما کمرش خمیده شده. خودش می گوید دستانش دیگر گیر ندارند و گوشش سنگین شده، همه را طبعی می داند چون بالاخره سنی از او گذشته است. وقتی با صدای بلند، زیر گوشش می پرسم چند ساله اید؟ «رو به دو سالگی ام»، پاسخی است که بی بی فاطمه یا همان «کبلایی فاطمه» روستای بهار درباره سنش می دهد. نمی فهم منظورش چیست. علی برای که خادم مسجد این روستاست، می گوید ۱۰۰ سال دوم سن که برسد، پاسخ می شود رو به دو سالگی و بی بی فاطمه محجوبی، پیرترین فرد این روستاست که ۱۰۰ سال را رد کرده است.

برای رفتن به خانه او که روزگار درازی مامای این روستا بوده، در محل مسجد روستای بهار در جاده کلات مشهد قرار گذاشتیم. ضلع پشتی مسجد، بیت العباس(ع) است؛ مکانی که هشتم هر ماه به نیت امام هشتم(ع)، مردم این روستا با شناسایی زیارت اولی ها یا کسانی که ۲۰ سال از زیارت مشهدشان می گذر، یک روز میزبان آن ها در بیت العباس(ع) می شوند. خانه جدید بی بی درش رو به همین بیت العباس(ع) باز می شود و در چند قدمی آن، به فاصله دو درختی که سایه شان از جلو در بیت العباس(ع) تا درب خانه بی بی فاطمه پهن می شود، قرار دارد.

ماجرای خانه جدید بی بی فاطمه من را به این روستا کشاند. آخرین روز خدمتی تولیت شهید آستان قدس رضوی و پیش از آنکه راهی قوه قضائیه شود، سرکشی از این روستا بوده و بی بی فاطمه که خیلی دلتنگ شهید جمهور است، آن زمان در منزلی کاهگلی زندگی می کرد. وقتی شهید رئیسی به دیدنش رفته، پرسیده این پله ها را چطور عصابزان بالا و پایین می رود. براتی که خودش جزو پچه هایی است که کبلایی فاطمه او را در خانه به دنیا آورده، می گوید: «داخل خانه قبلی بی بی که می نشست،

رئییسی خستگی ناپذیر و دارای بینش سیاسی بود

به گزارش تسنیم، سید محمد حسینی معاون پارلمانی و امور مجلس دولت سیزدهم با حضور در جمع فراگیران هفتمین دوره آموزش عقیدتی سیاسی در مشهد مقدس به مناسبت اولین سالگرد شهادی خدمت، به ویژه شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی گفت: یکی از ویژگی های ممتاز شهید رئیسی، خستگی ناپذیری ایشان بود، به طوری که به ایشان توصیه می شد کمی استراحت کنند ضمن اینکه از بینش سیاسی بالایی برخوردار بودند.

